

Høgskolen i Telemark

**Eksamen
2609 Norsk Språk
Advanced
08.12.11**

Tid: 09.00-12.00 (tre timer)

Målform: Bokmål

Sidetal: 8+forside

Hjelpemiddel: Ordbok

Merknader: Eksamen består av 3 delprøver. Alle delprøvene skal besvares. Delprøve 1 og 3 skal besvares på eget ark. I delprøve 3 skal en av fire oppgaver besvares.

Vedlegg: 1

Eksamensresultata blir offentliggjort på nettet via Studentweb

Delprøve 1 Leseforståelse

Denne delprøven skal måle kandidatens evne til nærlesing – å forstå meninger og synspunkter. Kandidaten skal vise at han/hun forstår hva teksten dreier seg om ved å svare på spørsmål.

Les teksten “Norsk på gulvet, engelsk på toppen” (vedlegg 1) og svar på spørsmålene

1. Hvorfor har industribedrifter som Coca-Cola, Hennig-Olsen is og Ringnes drevet kurs i norsk for sine ansatte?
2. Har disse kursene vært vellykket?
3. Hvorfor er det i følge artikkelen viktig at utlendinger lærer seg norsk?
4. Hvem er Arnfinn Muruvik Vonen?
5. Er det fare for at det kan oppstå et språklig classeskille i samfunnet?
6. Hvorfor kan voksne mennesker synes det er vanskelig når betjeningen bare snakker for eksempel engelsk?
7. Hvem er Shahzad Rana og hva mener han?
8. Når ble Språkdagen arrangert og hva var temaet i år?
9. Hva betyr overskriften “Norsk på gulvet, engelsk på toppen”?

Delprøve 2 Grammatikk, ord og uttrykk

I denne delprøven skal kandidatens formelle ferdigheter og kjennskap til bruk av nyansert vokabular, faste uttrykk og idiomer prøves.

A Substantiv

Sett substantivene i parentes i rett form.

Det var en gang åtte (student) _____ som studerte ved Høyskolen i Bø. Høyskolen ligger i Bø, ei lita (bygd) _____ i Telemark. De hyggelige (student) _____ kom fra flere (sted) _____ i verden. Alle (student) _____ ville lære seg norsk og gikk på (forelesning) _____ to ganger i (uke) _____. (Student) _____ likte å reise og de reiste rundt i hele Norge. Mange av (student) _____ likte veldig godt Bergen. Bergen er en (by) _____ på Vestlandet. (By) _____ er Norges nest største og den har over 250 000 (innbygger) _____. Bø derimot, har 5630 (innbygger) _____. I Bø er det ganske mange (matbutikk) _____ og temmelig mange (frisør) _____. Den beste (matbutikk) _____ heter Asia-mat. Her kan man før kjøpt alt man trenger av (frukt) _____ og (grønnsak) _____. Bø har også et (kulturanlegg) _____ som heter Gullbring. Her kan man gå på kino og man kan bade i (svømmebasseng) _____ som er åpent hver dag. I Bø finnes det også et (fjellområde) _____. Det heter Lifjell. Mælafjell er det høyeste (punkt) _____ på Lifjell. Det ligger 1413 meter over (hav) _____. Det var ikke mye (snø) _____ i Bø den (høst) _____ de åtte (student) _____ gikk der, men det hendte at (sol) _____ skinte og da var det ganske fint i Bø. Da kunne man se opp på (fjell) _____ og drømme om å gå på ski.

B Verb

Sett inn rett form av verbet

- (å dra) I morgen _____ til Oslo.
Jeg liker _____ til hovedstaden,
og _____ så ofte jeg kan. I forrige uke _____
jeg dit to ganger.
- (å møte) I går _____ jeg en god venn fra studietiden. Jeg
_____ ikke _____ han på flere år. Vi _____
møte hverandre neste lørdag for å snakke om gamle dager.
- (å trives) Hun _____ best når hun går på ski. I fjor
_____ hun ikke for da var det ikke snø. Det er viktigere
_____ enn ha mange penger, mener hun.
- (å vinne) Han er god til å stå på ski. En dag håper han _____ De Olympiske
Leker. Han _____ mange viktige renn i fjor. I forrige
uke _____ bestevennen, men neste uke tror han at han kan _____.
- (å fylle) Sjøføren _____ diesel i den store lastebilen sin forrige lørdag. I
dag må han _____ tanken på nytt fordi han har kjørt langt.
Han pleier som oftest _____ bilen på Statoil.
- (å skrive) Det er like hyggelig _____ brev som å få brev, påstår hun.
Derfor _____ hun mange brev hver uke. Sist uke satte hun
rekord, hun _____ ti brev til vennene sine.

C Pronomen

Sett inn riktig pronomen i teksten.

Anna er 65 år. Hun er pensjonist og koser _____ med det. Hun har en sønn og en datter, men _____ bor ikke sammen med _____ nå. Sønnen er gift og bor i byen. _____ er revisor og har startet et stort firma. I firmaet _____ har han 14 ansatte. De ansatte sier at _____ er veldig fornøyde med sjefen _____. Datteren er gift med en bonde, og både datteren og svigersønnen jobber på gården _____. De har tre barn. Før datteren giftet _____, jobbet _____ i butikk. En dag sa _____ til mannen _____: _____ savner arbeidet _____ i butikken og jeg savner kundene _____. Vi som arbeidet der likte arbeidet _____, og kundene _____ var så hyggelige mot _____. Har du alltid likt arbeidet _____ her på gården? spurte Anne mannen _____ om. Har du ikke følt _____ ensom noen gang? spurte hun. Jeg føler _____ ofte ensom og er veldig glad når vi er sammen med vennene _____. Det er viktig at vi besøker _____ og at de kommer til oss av og til. Er du enig med _____? Mannen _____ forsto _____ godt. De er så glade i _____ og han strekker _____ langt for at hun skal like _____ på gården. De ønsker _____ barn og snakker om at barna _____ vil få en god oppvekst. De får ofte besøk av Anna, mora _____ og broren og samboeren _____. De sier at de misunner _____ den fine gården. "Dere bør være glade for den fine plassen _____, sier de.

D Adjektiv

Eksempel: Jeg kjøpte leiligheten > Jeg kjøpte den lille leiligheten

De liker seg godt i byen

Han passet på barna

Jeg vil ikke ha tv-en

Se på barnet!

Vi kjøper ti av kakene.

Sett inn riktig for av *annen*

Bor dere her nå? Nei, vi har flyttet til en _____ by.

Bor de her nå? Nei, de har flyttet til et _____ sted.

Kan dere komme i dag? Nei, heller en _____ dag.

Bor hun sammen med dere? Nei, hun bor sammen med noen _____.

Vi du se denne filmen? Nei takk, heller den _____.

Hvor er alle studentene? De er i det _____ rommet?

Kommer tanta di? Nei, men alle de _____ slektningene kommer

E Ordstilling

Skriv om til indirekte tale

“Snart er det fem år siden jeg reiste til Amerika”

Kirsten skriver _____

_____

“Anders og Kari går på den norske skolen her”

Kirsten forteller _____

_____

“Vi har fem kuer, to griser, to sauer, trettifem høner og fem haner”

Kirsten forteller _____

_____

“Hvem har giftet seg siden vi reiste?”

Kirsten er nysgjerrig på _____

_____

“Har det skjedd noe nytt hjemme?”

Kirsten lurer på _____

_____

“Hvordan går det med søsteren min?”

Kirsten spør _____

_____

“Jeg vil gjerne at hun skal komme til Amerika.”

Kirsten ønsker _____

_____

F Tekstbinding

Nordmenn kom i konflikt med indianerne. Indianerne var blitt fratatt store landområder.

(fordi)

(derfor)

Mange lengtet hjem. De reiste tilbake til Norge.

(så)

(derfor)

Det var billig å kjøpe jord. Det var mange som ikke hadde nok å spise.

(likevel)

(selv om)

(men)

G Sett inn riktig preposisjon

1. Jasmin har vært i byen _____ mange timer. Hun skulle _____ butikken.
2. Per dro _____ ferie. Jeg skal hente ham _____ flyplassen _____ ei uke.
3. Hvor lenge var du _____ Italia?
4. Hva skal vi gjøre _____ sommeren?
5. De flyttet _____ grunn _____ politiske problemer.
6. Dette er et eksempel _____ undertrykkelse.
7. _____ motsetning _____ deg liker jeg vinter.
8. Ola har fødselsdag. Hva skal vi kjøpe _____ han?
9. Jeg skal bake kake _____ selskapet.

Delprøve 3 Tekstproduksjon

Denne oppgaven skal måle kandidatens ferdigheter i å skrive en sammenhengende tekst ved at vedkommende skal presentere eller redegjøre for et emne eller en erfaring, drøfte en problemstilling eller en sak, argumentere for eller mot en sak eller gi begrunnet uttrykk for egen mening. Kandidaten velger én oppgave. Besvarelsen bør være på ca. 200-250 ord.

Velg en av oppgavene.

Oppgave 1

Skriv om drømmejobben din. Hva slags jobb er det? Hva slags utdanning må du ha, og hvorfor ønsker du deg den jobben?

Oppgave 2

Fortell om ditt første møte med Norge og Bø.

Oppgave 3

Vi lever i dag i en globalisert verden og et flerkulturelt samfunn. At mange mennesker med ulik bakgrunn skal forholde seg til hverandres kultur og levemåte kan være berikende, men også medføre mange utfordringer. Skriv en tekst der du diskuterer dette.

Overskrift: *Et flerkulturelt samfunn – på godt og vondt.*

Bedriftsledere sender ansatte på kurs i norsk. Blant lederne selv er det engelsk som er tingen, selve karrièrespråket.

Norsk på gulvet, engelsk på toppen

SPRÅKLIG KLASSESKILLE

PER KRISTIAN BJØRKENG

Til å utføre de enklere arbeidsoppgavene er det blitt vanskelig for norske bedrifter å finne ansatte som snakker norsk. I tre år har derfor fem svære industribedrifter, bl.a. Coca-Cola, Herñig-Olsen Is og Ringnes, drevet kurs i norsk for sine ansatte. Resultatene er gode, og fire av fem fortsetter nå videre med norskopplæringen for egen regning.

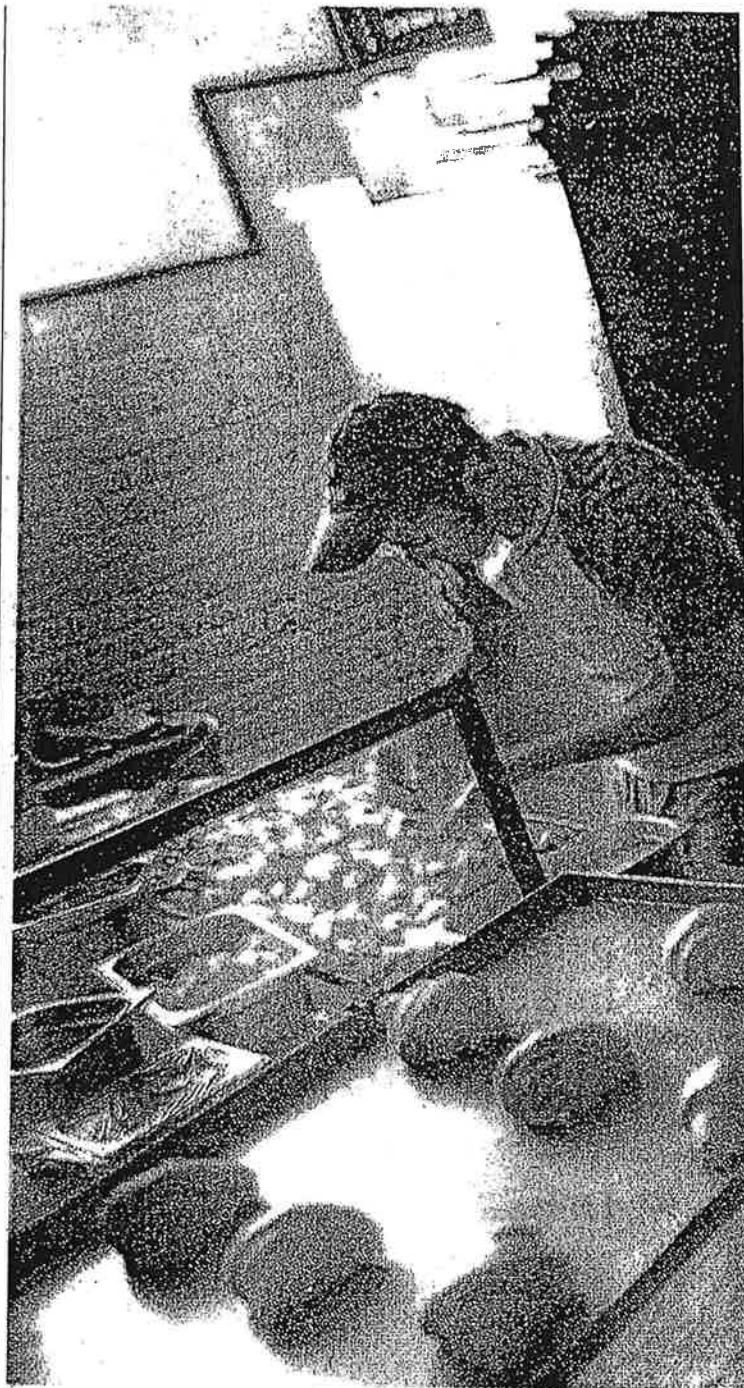
Samtidig blir det i det mer kunnskapsbaserte arbeidslivet stadig viktigere å mestre engelsk. Hvorfor er det da så viktig at utlendingene lærer seg norsk? På et nyåpnet bakeri på Grünerløkka (se saken til høyre) viser det seg at det går helt fint selv om ingen av de ansatte som møter kundene, snakker norsk. I dag arrangerer

Fakta

Språkdagen

- ▶ Språkrådet arrangerer i dag Språkdagen 2011 i Oslo Konserthus.
- ▶ Tema: Norsk for innvandrere, engelsk for nordmenn?
- ▶ Blant spørsmålene er hvordan man kan forene inntjening og språklig demokrati i bedriftene.
- ▶ Deltagere er bl.a. statsråd Tora Aasland, Anders Jøhansen (UiB), Shahzad Rana (IT-gründer) og Jon Rogstad (Fafo).

Språkrådet Språkdagen 2011. Temaet er «Norsk for innvandrere, engelsk for nordmenn». Rådets nye direktør, Arnfinn Muruvik Vonen, snakker selv ni språk. Han synes ikke særlig om at bedrifter som i hovedsak henvender seg til norsktalende, ikke har ansatte som snakker norsk til kundene sine.

- De fleste her i landet som snakker norsk, foretrekker jo å bli møtt av folk som forstår norsk når de for eksempel går inn på en restaurant.

Klasseskille

- Men er det ikke en fare for at det oppstår et språklig klasseskille hvis de på toppen i samfunnet

snakker engelsk og de på gulvet blir bedt om å lære seg norsk?

- Jo, det er en fare for det, hvis du har én del av arbeidsstokken hvor det er stort press for å lære norsk, og en annen der man skal snakke mest mulig engelsk.

- De fleste av oss trenger jo å praktisere engelsk, så hvorfor ikke bare satse på det?

-I hvert fall de godt voksne kundene vil nok synes det hadde vært fint å kunne handle det man skal, på norsk. Jeg tror nok de som har ansatte som bare snakker engelsk, får en liten, men merkbar barriere i sin kundekontakt. Jeg vil henstille til disse bedriftene å tenke over det. Det er litt sånn i Norge at det begynner å bli litt flaut å være litt

dårlig i engelsk. Da er det ikke så lett for en kunde å si at det kunne vært fint å handle på norsk.

Det skal ikke være nødvendig å si til seg selv at «nå vil jeg bli bedre i engelsk», bare fordi man skal på bakeriet og kjøpe et brød.

Teknologidirektør og filolog Shahzad Rana er blant dem som skal sitte i panelet under Språk-

dagen. Han er også opptatt av å satse på både norsk og engelsk:

-Jeg synes det høres litt kult ut med et bakeri hvor alle snakker engelsk. Vi lever ikke i en isolert verden der det kun er norsk som gjelder. Det er flere arenaer i våre liv som krever flerspråklighet, vi bør derfor dyrke frem en språkkultur som motiverer oss til å be-

herske flerspråkligheten. Det ene utelukker ikke det andre - tvert imot. Spørsmålet om språk er veldig avhengig av hva du skal bruke det til. I en relasjon, som med bakeriet, kan du bruke et ganske enkelt vokabular. Hvis du derimot skal holde et tre timer langt foredrag, stiller det seg annerledes, sier Shahzad Rana.